

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تأثیر اجرای برنامه توانمند سازی مادران بر آمادگی آنها برای مراقبت از نوزاد نارس در زمان ترخیص

اساتید راهنما: دکتر حمید پیروی

دکتر زیبا مسیبی

استاد مشاور: مینو میترا چهرزاد

مشاور آمار: عباس مهران

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد پرستاری
مراقبت های ویژه نوزادان

نگارش: فاطمه محمد دوست

بهمن ۱۳۹۴

چکیده فارسی

زمینه و هدف پژوهش: آمادگی ضعیف مادران در زمینه مراقبت از نوزادان در زمان ترخیص، پیامد های نامطلوب بالقوه ای به همراه دارد. و آمادگی ترخیص از بخش مراقبت های ویژه نوزادان برای مادران مسأله ای مهم و حیاتی است. یکی از مهمترین راه ها برای جلوگیری از صدمات ناشی از بستری شدن نوزادان نارس، درگیر شدن فعال والدین در مراقبت از نوزاد می باشد. آموزش والدین در زمینه مهارت های مورد نیاز مراقبتی، می تواند آمادگی آنان برای ترخیص را افزایش دهد. هدف مطالعه حاضر تعیین تأثیر اجرای برنامه توانمند سازی مادران بر آمادگی آنها برای مراقبت از نوزاد نارس در زمان ترخیص می باشد.

روش پژوهش: این مطالعه نیمه تجربی از نوع پیش- پس آزمون با گروه کنترل بود که بر روی ۸۰ مادر دارای نوزاد نارس در بخش مراقبت های ویژه و نوزدان پر خطر در دو بیمارستان وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گیلان اجرا شد. نمونه گیری پژوهش، به صورت هدفمند انجام شد و مادرانی که سن بالای ۱۸ سال و سواد خواندن و نوشتن داشتند، سابقه قبلی از مشکل پزشکی خاص و نوزاد بستری در بخش مراقبت های ویژه نوزادان نداشتند و همچنین، نمره آمادگی اولیه کمتر از ۷ داشتند، وارد مطالعه شدند. نوزادان آنها در سن حاملگی ۲۸-۳۴ هفته به دنیا آمده بودند و فرزند اول و تک قل بودند. این مطالعه از آذر ۱۳۹۲ آغاز و در فروردین ۱۳۹۳ به پایان رسید. مداخله، بر مبنای برنامه توانمند سازی مادران به صورت یک آموزش سه مرحله ای در گروه مداخله انجام گردید و گروه کنترل از حمایت های معمول در بخش برخوردار شد. در زمان ترخیص نوزاد، پرسشنامه آمادگی ترخیص توسط مادر و پرستار، تکمیل شد و تغییرات نمره آمادگی مادران در دو گروه با هم مقایسه گردید. اگر مادر یا پرستار به آمادگی تکنیکی و عاطفی مادر در زمان ترخیص نمره حداقل ۷ میدادند مادر برای ترخیص آماده تلقی می شد.

یافته ها: در زمان ترخیص، میانگین نمره آمادگی عملی گروه کنترل و آزمون بر اساس گزارش مادر (۰/۰۰۱) $(P = ۰/۰۰۱)$ و گزارش پرستار ($P < ۰/۰۰۰۱$) تفاوت معنی داری داشت. همچنین، میانگین نمره آمادگی عاطفی گروه کنترل و آزمون بر اساس گزارش مادر ($P < ۰/۰۰۰۱$) و گزارش پرستار ($P = ۰/۰۰۳$) تفاوت معنی داری داشت. میانگین نمره آمادگی عملی و عاطفی گروه کنترل بیشتر از گروه آزمون بود.

نتیجه گیری: اجرای مداخله آموزش بر اساس برنامه توانمند سازی مادران راهبردی موثر برای بهبود آمادگی مادران در مراقبت از نوزادان نارس می باشد.

کلید واژه ها: نوزاد نارس، توانمند سازی، آمادگی مراقبت، ترخیص

**Tehran University Of Medical Sciences
School Of Nursing and Midwifery**

**The effect of empowerment program on “perceived
readiness for discharge” of mothers with premature
infants**

**As thesis submitted in partial full ment of the requirement for
master degree of neonatal intensive care nursing**

Supervisors:

**Hamid Peyrovi, Professor
Ziba Mosayebi, Associate Professor
Minoomitra Chehrzad, Faculty Member
Abbas Mehran, Statistician**

Fatemeh Mohammaddoost

Feb ۲۰۱۵

Abstract

Title: The effect of empowerment program on “perceived readiness for discharge” of mothers with premature infants

Background and Purpose: Poor readiness of mothers to care of premature infants at time of discharge is associated with potential adverse consequences. The readiness of mothers to care for infants at discharge is a critical issue. One of the best ways to prevent injuries due to hospitalized premature infants is active involvement of parents in care of infants. Training parents in required caring skills will increase their readiness for discharge. The aim of this study was to determine the effects of mother empowerment program execution on caring premature infants at the time of discharge.

Methods: This study was quasi-experimental before-after-study design with control group in which 80 mothers with premature infants who were hospitalized in NICU Level II of two hospitals affiliated with University of Gilan from December 2013 to April 2014. Inclusion criteria were as follows: Scores less than 5 at the beginning of study, based on responses to questionnaire, age over 18 years, read and write literacy, not-having infant with a history of hospitalization in neonatal intensive care unit in the past, not-having physical illness and obvious neurological and psychiatric problems that lead to drug use. Infant characteristics were as follows: gestational age of 34 to 38 weeks, birth weight less than 2000 grams, one twin, absence of any congenital abnormality, being first child. Mother empowerment program was performed as a three-stage training program in intervention group and control group received usual protections. Mother readiness questionnaire that measures technical and emotional readiness was completed by mothers when study began and was completed by mothers and nurses at discharge time. The mean change of mother readiness scores were compared in both groups. If either mother or nurse scored 5 for technical and emotional readiness of mother at discharge time, mother was considered ready for discharge.

Results: At discharge time, there was a statistically significant difference between technical readiness of control and experimental groups according to mothers' self-report ($P=0.001$) and nurse evaluation ($P<0.0001$). Also, there was a statistically significant difference between emotional readiness of mothers in control and experimental groups according to mothers' self-report ($P<0.0001$) and nurse evaluation ($p=0.003$). Technical and emotional readiness of control groups were more than experimental groups.

Conclusion: The implementation of empowerment program is an effective strategy to promote the readiness of mothers of premature infants at discharge time.

Keywords: Mothers of premature infant, Empowerment, Readiness for discharge